

(Kort bemærkning).

Harald Nielsen: Det er klart, at industribeskyttelse betyder forøgede omkostninger, og det er det, landbruget vender sig imod. Når den højtærede finansminister nu læser skrivelsen op, som vi kun har hørt oplæst i udvalget, da den ikke var tilstillet udvalget, vil jeg gerne spørge: stod der ikke også i skrivelsen, at landbruget skulle være medbestemmende med hensyn til, om disse toldsatser skulle sættes i værk eller ej?

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslagene nr. 1 og 2, § 1, således ændret, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om udførsel af kød m. m.

(Første behandling findes i tidenden sp. 457, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 951).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Chr. Thomsen: Dette lovforslag gik oprindeligt ud på en ophævelse af revisionsbestemmelsen i loven om udførsel af kød m. m., således at loven løb videre på ubestemt tid. Både ved første behandling og under forhandlingerne i udvalget har der været udtrykt betænkelighed heroverfor, og landbrugsministeren har imødekommet disse betænkeligheder ved at stille ændrings-

forslag, der går ud på, at loven tages op til revision i folketingsåret 1962-63.

Der har ligeledes i udvalget været fremsat ønske om, at denne lov fra at være en bemyndigelseslov blev reduceret til slet og ret at være en kontrol- og kvalitetslov. Vi har en anden lov om afsætning af danske landbrugsvarer. Hvis man ved næste revision kan få de to love sammenarbejdet, så bestemmelserne virker, som de skal, inden for én lov, kan jeg for mit vedkommende ikke have noget imod det. Der er imidlertid forhold, der har gjort det nødvendigt at have denne bemyndigelseslov, og da loven i øvrigt har virket så tilfredsstillende, at ingen i virkeligheden har ønske om ændringer i den, kan jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse med det ændringsforslag, der er stillet af landbrugsministeren og tiltrådt af hele udvalget.

Søren Jensen: Jeg har tidligere redegjort for mit partis stilling til den lovgivning, det her drejer sig om. Efter at vi har fået den såkaldte store bemyndigelseslov, havde jeg troet, at den højtærede landbrugsminister i den havde al den handelspolitiske bemyndigelse, der er nødvendig, og at vi derfor kunne gøre loven om udførsel af kød til en ren kontrol- og kvalitetslov. Det glæder mig at høre, at det ærede medlem hr. Chr. Thomsen intet har imod, at man undersøger, om det ikke skulle være muligt at finde frem til en samordning af de to love, så at loven om udførsel af kød kan blive en ren og skær kvalitetskontrollov.

Jeg vil gerne spørge den højtærede landbrugsminister, om han ikke mener, at en sådan samordning kunne være hensigtsmæssig og også skulle være praktisk mulig. Begge love er jo nu til revision, og der er lejlighed til at se på det. Denne lov skal jo efter det ændringsforslag, der er stillet af ministeren, tages op til revision senest om to år. Jeg vil håbe, at vi så til den tid kan sammenarbejde de to love.

Vi ønsker imidlertid ikke fra venstres side at lægge hindringer i vejen for en lov, der som denne har virket godt, og som alle de interesserede parter, såvel landbrugets organisationer som den private handel, har erklæret at være tilfreds med og har erkendt har virket og stadig virker tilfredsstillende; og eftersom der ikke fra

[Søren Jensen.]

nogen side er noget ønske om ændring af selve loven, kan jeg på venstres vegne tiltræde det af den højtærede minister stillede ændringsforslag og i øvrigt anbefale at stemme for lovforslaget ved tredje behandling.

Niels Ravn: Hvis vi ser på tidsfaktoren alene, har dette lovforslag været underkastet en meget omfattende udvalgsbehandling, idet første behandling fandt sted allerede i fjor. Det er dog ikke de mange udvalgs-møder, der har præget arbejdet, så jeg havde faktisk håbet og troet, at den højtærede landbrugsminister havde brugt denne meget lange tid til at besinde sig på, at ministeren allerede i den eksisterende såkaldte store bemyndigelseslov havde det, der var brug for med hensyn til bemyndigelser. Alligevel har ministeren fastholdt bemyndigelserne i § 3. Vi har altid ønsket loven bevaret som en ren kontrol- og kvalitetslov. Det ønsker vi fortsat, og vi kan derfor nu som før ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse, når man bibeholder den meget vidtgående bemyndigelse, mere vidtgående end den, landbrugsministeren har i den anden bemyndigelseslov, idet ministeren her kan fastsætte de forskellige ting uden at skulle forhandle med noget som helst organ.

Lovforslaget, som det blev fremsat i efteråret, gik kun ud på at tage revisionsbestemmelsen ud af loven, som ellers skulle forlænges uændret. Under udvalgsarbejdet er der sket det, at revisionsbestemmelsen på ny er foreslået indsat. Det må vi betragte som en fordel, og vi kan derfor give vor tilslutning til dette ændringsforslag. Skal vi have en bemyndigelseslov, er det rimeligt, at den i hvert fald er tidsbegrænset.

Nu hørte jeg, at det ærede medlem hr. Chr. Thomsen også var ved at komme ind på tanken om at ønske, at denne lov blev sammenarbejdet med den almindelige bemyndigelseslov. Det kunne tyde på, at vore synspunkter efterhånden er ved at trænge igennem. Nu er der så kun den højtærede landbrugsminister tilbage. Vi håber, at også ministeren er ved at besinde sig.

Axel Sørensen: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Jens P. Jensen, er forhindret i at være til stede, skal jeg på

det radikale venstres vegne anbefale at stemme for det af landbrugsministeren stillede ændringsforslag, hvorefter det fastsættes, at loven optages til revision i folketingsåret 1962-63, og samtidig skal jeg anbefale at stemme for lovforslagets endelige vedtagelse ved tredje behandling.

Aksel Larsen: Også jeg kan anbefale at stemme for det stillede ændringsforslag, så at vi fortsat har en revisionsbestemmelse i loven.

Jeg må imidlertid forbeholde mig min stilling til loven som helhed, altså ikke det lovforslag, vi her har til behandling, men lov om udførsel af kød m. m. Jeg er indforstået med, at man har en sådan lov som en lov om kvalitetskontrol, men jeg er meget betænkelig ved, at der i samme lov er bestemmelser om handelspolitiske bemyndigelser.

Da vi begyndte på at behandle denne sag for flere måneder siden, var jeg af den opfattelse, at skal vi fortsat have en sådan lov, så må vi have indført i loven en paragraf om et folketingsudvalg, som ministeren skal rådføre sig med, hvad den handelspolitiske side af sagen angår. Jeg er ikke helt klar over, hvor stor eller hvor lille sympati der har været i udvalget for denne idé, men jeg er blevet klar over, at sådan set behøver man ikke at have de handelspolitiske bemyndigelser i denne lov; det kan klares ved hjælp af den anden lov, den, jeg vil kalde den store lov om støtte til fremme af afsætning af landbrugsvarer. Den er til behandling på et helt andet grundlag i et andet udvalg, og jeg har tænkt mig at afvente, hvordan det går dér, for at afgøre, hvorledes jeg vil anbefale mit parti at stemme i denne sag.

Jeg ville ikke have nogen som helst vanskeligheder, hvis vi kunne blive enige om — det kan jo gøres ved tredje behandling — at udtage de handelspolitiske bemyndigelser af denne lov. Jeg kan ikke se, der er grund til at have dem i denne lov; de kan være i den anden lov. Så er altså spørgsmålet, om man i den anden lov skal indføje en paragraf om et folketingsudvalg, som ministeren skal rådføre sig med, eller som skal have et vist indseende med, hvorledes ministeren udnytter sin bemyndigelse. Det kan vi forhandle om. Men hvis man ikke

[Aksel Larsen.]

mellem anden og tredje behandling vil kunne blive enig om at tage de handelspolitiske bemyndigelser ud af loven om udførsel af kød m. m., vil jeg blive nødt til ved tredje behandling at stille et ændringsforslag om, at der i loven skal indføjes en paragraf om et folketingsudvalg, som ministeren skal forhandle med om denne side af sagen.

Iver Poulsen: Mit parti erkender, at det i visse tilfælde kan være både hensigtsmæssigt og nødvendigt at tildele en minister en vis bemyndigelse. Men rent principielt er vi, som det også er sagt mange gange fra vor side, imod de meget vidtgående bemyndigelser, som både på det ene og det andet område tildeles forskellige ministre. Vi ønsker loven om udførsel af kød opretholdt som en ren kontrol- og kvalitetslov, og vi finder, at de bemyndigelser, som gives landbrugsministeren i lovens § 3, er alt for vidtgående.

Vi kan ikke stemme for ændringsforslaget, som jo betyder, at lovens revision udskydes to år. Vi mener, netop fordi vor opfattelse med hensyn til bemyndigelser er, som den er, at loven burde være revideret i år, som der står i loven, og revisionen bør ikke udskydes, som ændringsforslaget går ud på.

Landbrugsministeren (Skytte): Afgørende for bedømmelsen af en lov må være, hvordan den virker i praksis, og den lovgivning, vi her behandler, har i praksis virket sådan, at jeg ikke har mødt utilfredshed fra nogen side under administrationen af den. Alle de, loven berører, er tilfredse med den i den udformning, den har haft, og der havde fra min side overhovedet ikke været tale om at forelægge noget for det høje ting, hvis ikke der udtrykkelig havde stået, at loven skulle tages op til revision i dette folketingsår. Når en lov har virket fuldkommen tilfredsstillende, finder jeg det uforment at foreslå ændringer i den, og det var altså baggrunden for, at jeg foreslog loven forlænget uændret. Jeg har intet at indvende imod, at vi tager loven op til revision om 2 år, og jeg har heller intet at indvende imod, at man benytter tiden til at finde ud af, om det er rimeligt med en samordning af den og andre love, som vi så

ofte forsøger det og også har gjort det i landbrugsministeriet; det skal jeg gerne medvirke til.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne takke dem, der har givet tilslutning til lovforslaget.

Aksel Larsen: Jeg vil tillade mig at gøre opmærksom på, hvad der står i betænkningen som de synspunkter, jeg har fremført og ønsket at se på tryk. Der kan ikke være nogen tvivl om, at selv om jeg ikke har noget som helst imod dette forslag om revisionsbestemmelsen, ønsker jeg selve loven om udførsel af kød ændret, medmindre man i den store lov om afsætning af landbrugsprodukter får indføjet en bestemmelse om nedsættelse af et folketingsudvalg, som ministeren skal rådføre sig med, og som til en vis grad kan føre kontrol med, hvad der sker.

Det er min opfattelse, at man skal være meget varsom med at delegere folketingets lovgivende og skatteudskrivende myndighed til ministre; jeg tror ikke, dette er tilladeligt efter grundloven. Nu vel, afgifter i forbindelse med udførsel eller afsætning af landbrugsprodukter er måske ikke i egentlig forstand skatter, men det er dog vist alligevel et grænsetilfælde, og det forekommer mig, at selv om ministeren i henhold til de gældende love har bestemte udvalg, nemlig fra de interesserede erhverv, at rådføre sig med, har han alligevel fået en så udstrakt bemyndigelse, at man må og bør være betænkelig. Det vil på den anden side være for tungt, hvis folketinget i hver enkelt situation skal give sig til at tage stilling til, om en bemyndigelse skal administreres sådan eller sådan; men hvis folketinget nedsætter et særligt udvalg, sådan som folketinget har gjort vedrørende administrationen af andre love, vil jeg finde at vi er nogenlunde garderet.

Jeg tænker på valutaloven, hvor folketinget har nedsat et særligt valutaudvalg; jeg tænker på sukkerloven, hvor folketinget har nedsat et særligt sukkerudvalg, og jeg mener, at selv om jeg ikke er i tvivl om, at ingen har udtalt utilfredshed med den måde, den højtærede minister har administreret loven om udførsel af kød på, bør man af principielle grund være betænkelig ved at lade det køre videre som hidtil.

Chr. Thomsen: Blot den korte bemærkning, at når det drejer sig om udførsel af landbrugsvarer, er det i virkeligheden meget svært at lægge faste rammer. Der har været forhold, som har nødvendiggjort en bemyndigelseslov, og når man har udtalt betænkelighed ved en sådan bemyndigelseslov, må det i højere grad skyldes principielle grunde end specielt denne lov; den har jo nu virket i nogen tid, og der har ikke fra nogen side været klaget over administrationen af den. Det må derfor som sagt være under hensyn til princippet, at man har noget imod, at den fortsætter.

Landbrugsministeren (Skytte): Også jeg mener, at en principdebat rettelig burde føres under behandlingen af den anden lov, men jeg vil dog gerne til det ærede medlem hr. Aksel Larsen sige, at set ud fra et landbrugsministerielt synspunkt — og også set ud fra mit synspunkt — var det ulige lettere, hvis vi havde et folketingsudvalg at gå til, hvor vi kunne få godkendelse af de foranstaltninger, vi gennemfører. Men for mig at se ville det i mange tilfælde betyde en sammenblanding af administration og lovgivning, og det kan der godt være betænkeligheder ved; hvis man imidlertid kan overvinde disse betænkeligheder, skal selve det, at der skulle være et kontrolorgan, ikke møde modstand fra min side — det har jeg i øvrigt givet udtryk for i det udvalg, der er nedsat til drøftelse af det andet lovforslag.

(Kort bemærkning).

Aksel Larsen: Det er i aldeles overvejende grad af principielle grunde, at jeg ønsker et sådant folketingsudvalg nedsat. Det glæder mig, at ministeren nu udtaler, at han ville tro, det ville være til gavn for ministeren ... (*Landbrugsministeren* [Skytte]: Nej, jeg sagde, at det ville være lettere!). Nå ja, lettere for ministeren; men ministeren behøver da ikke at være modstander af, at jeg er villig til at hjælpe ham — for det har også været min hensigt.

Iver Poulsen: Til det ærede medlem hr. Chr. Thomsen vil jeg sige, at jeg netop understregede, at når vi ikke kunne med-

virke, var det af principielle grunde. Jeg udtalte, at vi principielt var imod de meget vidtgående bemyndigelser, der ofte gives ministrene. Jeg kan kun udtale min tilfredshed med, at der — efter hvad landbrugsministeren siger — ikke har været givet udtryk for utilfredshed med den måde, hvorpå den højtærede landbrugsminister har administreret denne lov; men vi har jo ikke brev på, at vi får lov til at beholde den nuværende landbrugsminister også ud i fremtiden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget og lovforslagets tekst, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om øget statsstøtte i forbindelse med Danmarks deltagelse i det skandinaviske luftfartssamarbejde har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Vagn Bro har meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Efter at der nu på motorvæddeløbsbanen ved Roskilde, den såkaldte Roskilde Ring, med ret kort mellemrum er sket to motordødsfald som omtalt i et tidligere spørgsmål, besvaret 5. oktober 1960, og nu i søndags, den 28. maj 1961, på banen er sket betydelig skade på i hvert fald 6 automobiler og i det hele skade på 12 biler, hvorhos en motorvognsfører blev bragt på hospitalet, spørges ministeren, om der ikke var grund til en ændring i lovgivningen, så slige hasarderede væddeløbskørsler kan forbydes.“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 1. juni, kl. 13 med følgende dagsordenen:

[Formanden.]

1) Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående beretning til folketinget om Nordisk Råds 8. og 9. session.

2) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring i lov om naturfredning.

Mødet hævet kl. 15⁴⁰.

89. møde.

Torsdag den 1. juni kl. 13.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående beretning til folketinget om Nordisk Råds 8. og 9. session.

Valgt blev: *Per Hækkerup, Alsing Andersen, Kaj Andresen, Holger Eriksen, Victor Gram, Poul Hansen (Grenå), Kolbjørn, Lars M. Olsen, Axel Sørensen, Erik Eriksen, N. Chr. Christensen, Harald Nielsen, Johan Poulsen, Ole Bjørn Kraft, Marie Antoinette von Lowzow, Poul Thomsen og Chr. Madsen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om naturfredning.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2121, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 965).

Der var stillet 19 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til

tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Lund Jensen: I betragtning af dette lovforslags særlige karakter — et lovforslag, der drejer sig om at beskytte vort lands landskabelige karakter mod ødelæggelse af skæmmende eller uønsket bebyggelse — er det med beklagelse, jeg må konstatere, at det ikke i udvalget har været muligt at nå til enighed om de to vigtigste bestemmelser i lovforslaget, nemlig numrene 12 og 15. Udvalget har her delt sig i et flertal, bestående af regeringspartiernes og socialistiske folkepartis medlemmer af udvalget, og et mindretal, venstres og det konservative folkepartis medlemmer, som har stillet selvstændige ændringsforslag til disse to numre.

Uenigheden gælder dog ikke så meget lovforslagets principper, men først og fremmest spørgsmålet om erstatning til de grundejere, som man nægter tilladelse til at udstykke arealer til sommerhusbebyggelse eller andet af områder, som af naturfredningsmæssige grunde bør bevares i den nuværende tilstand.

Med hensyn til lovforslagets nr. 12 har der i udvalget været enighed om at tiltræde et af statsministeren stillet ændringsforslag, hvorefter det upræcise udtryk:

„skal der til større samlede bebyggelser, der ikke tjener et på stedet naturligt formål...“

ændres sådan, at der kommer til at stå:

„må der ikke uden fredningsnævnets tilladelse opføres bygninger bortset fra sådanne, der alene tjener landbrugs-, skovbrugs-, fiskerierhvervet eller andet på stedet naturligt erhverv samt lokal helårsbeboelse.“

Flertallet har ligeledes tiltrådt en af den højtærede statsminister foreslået tilføjelse til paragraffen § 22, hvorefter der vil kunne ydes en billigheds'erstatning i de tilfælde, hvor nægtelse af bygningstilladelse vil påføre grundejeren påviseligt tab, dog således, at der ikke vil kunne ydes erstatning til den lodsejer, som har erhvervet et landbrugsareal udelukkende med henblik på udstykning til sommerhusbebyggelse el. lign.

Heroverfor foreslår mindretallet, at der for at hindre uønsket byggeri skal rejses